

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt „Podpora vzdělávání volených zástupců obcí I. typu“ reg. č.
CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002997 je spolufinancován z EU.

Webinář na téma „Zadávání veřejných zakázek se zaměřením na zakázky malého rozsahu“

Webinář je realizován v rámci aktivity Metodicko-právní poradenství (vzdělávání), která je součástí projektu „Podpora volených zástupců obcí I. typu“.

Zadávání veřejných zakázek se zaměřením na zakázky malého rozsahu

JUDr. Jakub Blažek, advokát

Veřejné zakázky

Úvod

- Kriminalizace veřejných zakázek (§256 a §257 a § 248 odst. 2 TZ)
 - Statistika MSp: 2008 – 11/11/2, 2009 – 1/1/0, 2010 – 13/13/3, 2011- 58/58/0, 2012 - 23/9/0, 2013 – 51/38/5,
 - 2008 – 2013: 154/130/10

Právní předpisy

- Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky (LZPS)
- zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ)
- zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (zákon o obcích)
- Vyhláška ministerstva pro místní rozvoj č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilů (zákon o uveřejňování formulářů a náležitostech profilů)
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Veřejné zakázky - definice

- Zadání veřejné zakázky (VZ): *„Uzavření úplné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce.“* - § 2 odst. 1 ZZVZ
- *„Zadáním veřejné zakázky není uzavření smlouvy, kterou se zakládá pracovněprávní vztah“* - § 2 odst. 1 ZZVZ
- Povinnost zadavatele zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení + výjimky

Zadavatel

- Zadavatel – osoba povinná zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení
- Za zadavatele se považuje také osoba, která zahájila zadávací řízení, ačkoliv k tomu nebyla povinna – vzhledem k tomuto řízení
- Dělení:
 - Veřejní zadavatelé
 - – ČR, organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, územní samosprávný celek nebo jeho příspěvkové organizace, ČNB
 - právnická osoba založená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu (musí mít průmyslovou nebo obchodní povahu), a ve které jiný veřejný zadavatel může uplatňovat rozhodující vliv nebo ji převážně financuje nebo volí více než polovinu členů ve statutárním nebo kontrolním orgánu
 - Dotovaní zadavatelé – k úhradě **podlimitní nebo nadlimitní** zakázky použijí více než 200.000.000,- Kč nebo více než 50 % prostředků poskytnutých z rozpočtu veřejného zadavatele, EU nebo jiného státu
 - Sektoroví zadavatelé

Zásady zadávání veřejných zakázek

- **Zásada transparentnosti** – veřejnost zakázek, možnost účastnit se širokému množství potenciálních dodavatelů, jasně stanovená kritéria, objektivnost výběru, dostatečná dokumentace postupů, odůvodnění, přezkoumatelnost
- **Zásada přiměřenosti** – přiměřenost k charakteru a předmětu VZ (přiměřenost požadavků, zadávacích podmínek, lhůty,...)
- **Zásada rovného zacházení** – stanovené stejné podmínky pro všechny potenciální dodavatele, možnost úspěchu
- **Zásada nediskriminace** – zadavatel nesmí neoprávněně zvýhodnit nebo znevýhodnit zájemce, stejná příležitost – korekce zásadou přiměřenosti
- Zadavatel nesmí omezovat účast dodavatelů, kteří mají sídlo v EU, EHS nebo Švýcarské konfederaci (popř. jiných států s uzavřenou mezinárodní smlouvou)
- (Samozřejmě je nutné dodržovat i jiné požadavky – stanovené např. zákonem o obcích – hospodárnost, účelnost,...)

Společné zadávání

- Je možné zadat VZ společně (s jiným zadavatelem i s osobou, která nemusí podle ZZVZ postupovat) – např. společné investice státu a obce nebo se soukromým investorem
- Nutnost písemné smlouvy, která vymezí práva a povinnosti související se zadávacím řízením
- Nutné postupovat podle ZZVZ (i pokud jiná osoba nemá povinnost podle tohoto zákona postupovat)
- Pokud spolupráce s osobou, která není zadavatelem – smíšená VZ (§ 32 ZZVZ) – hodnota VZ se stanoví podle hodnoty části, která musela být zadána v zadávacím řízení

Vertikální spolupráce

- Za zadání VZ se nepovažuje uzavření smlouvy s PO
 - kterou zadavatel ovládá (i společně s jinými zadavateli) obdobně jako své vnitřní organizační složky – má rozhodující vliv na strategické cíle a významná rozhodnutí (k takovému ovládání může docházet i ze strany jiné PO, která je ovládána zadavatelem)
 - V takové osobě nemá účast jiná osoba než ovládající zadavatel nebo jiní veřejní zadavatelé
 - Vykonává z více než 80 % své celkové činnosti úkoly, které jí byly svěřeny veřejným zadavatelem

Horizontální spolupráce

- Za zadání veřejné zakázky se nepovažuje uzavření smlouvy mezi veřejnými zadavateli navzájem, za podmínek:
 - Dosahování společných cílů – zajišťování veřejných potřeb
 - Veřejný zájem
 - Podíl na trhu těchto činností je u každého zadavatele menší než 20 %

Druhy veřejných zakázek

Druhy veřejných zakázek – podle poskytnutého plnění

- **VZ na dodávky** – předmětem je pořízení věci, zvířete, ovladatelných přírodních sil (elektrina, plyn,...) – pokud nejsou součástí VZ na stavební práce
- **VZ na služby** – předmětem je poskytování jiných služeb než stavební práce
- **VZ na stavební práce** - zhotovení stavby, poskytnutí souvisejících projektových činností (pokud jsou zadávány společně se stavbou)
 - Konkrétnější označení stavebních činností je uvedeno v oddílu 45 společného slovníku pro veřejné zakázky (cca. 800 činností)
https://simap.ted.europa.eu/cs_CZ/web/simap/cpv
- Veřejné zakázky s zahrnující více druhů činnosti – podle hlavního předmětu zakázky

Druhy veřejných zakázek – podle předpokládané hodnoty – stanovení hodnoty

- Předpokládaná hodnota - výše úplaty za plnění – vyjádřené v penězích, nezahrnuje se DPH
- Pokud je VZ rozdělena na části – stanovení hodnoty součtem hodnot všech částí
- VZ na dodávky
 - na dobu určitou – výše úplaty za celou dobu trvání
 - Na dobu neurčitou nebo jejíž trvání nelze přesně vymezit – výše úplaty za prvních 48 měsíců
- VZ na služby
 - Za celou dobu pokud trvá smlouva 48 měsíců nebo kratší dobu
 - Za 48 měsíců pokud trvá smlouva déle než 48 měsíců (i na dobu neurčitou)

Druhy veřejných zakázek – podle předpokládané hodnoty

- **Nadlimitní VZ**

- Jedná se o VZ jejíž hodnota je rovna nebo vyšší částce stanovené nařízením vlády o limitech VZ
- Limity pro obce:
 - VZ na dodávky a služby: 5.944.000,- Kč
 - VZ na stavební práce: 149.224.000
- Zadavatel zadává VZ v nadlimitním režimu – otevřené řízení, užší řízení (za určitých podmínek jednacích řízení s uveřejněním/bez uveřejnění, řízení se soutěžním dialogem nebo řízení o inovačním partnerství)

Druhy veřejných zakázek – podle předpokládané hodnoty

- **Podlimitní veřejné zakázky**

- VZ jejichž hodnota nedosahuje limitu pro nadlimitní VZ, ale je vyšší než limit pro VZ malého rozsahu
- Zadavatel zadává ve zjednodušeném režimu (zjednodušené podlimitní řízení, druhy řízení stanovené pro nadlimitní VZ)

- **Veřejné zakázky malého rozsahu**

- Veřejná zakázka jejíž hodnota je rovna nebo nižší
 - 2.000.000,- Kč u VZ na dodávky a služby
 - 6.000.000,- Kč u VZ na stavební práce
- Výjimka pro VZ malého rozsahu – zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení, ovšem je povinen se řídit zásadami pro zadávání VZ (§6)

Výjimky z povinnosti zadávat VZ v zadávacím řízení

- Zákon vymezuje určité výjimky, kdy zadavatel nemá povinnost VZ zadat v zadávacím řízení
- Obecné výjimky – pro všechny druhy
 - Např. právní služby, úvěr, zápůjčka, došlo-li by k vyzrazení tajné informace,...
- Výjimky pouze pro podlimitní VZ
 - Např. nabytí věci kulturní hodnoty (muzea, kulturní památky), knihy do knihovných fondů, pořízení zvířete za účelem chovu
- Výjimka pro VZ malého rozsahu

Zadávání veřejných zakázek

Zadávání veřejných zakázek malého rozsahu

Zadávání veřejných zakázek malého rozsahu

- Výjimka v § 32 ZZVZ – není nutné zadávat v zadávacím řízení (ale je možné zvolit si takový způsob)
- Pro zakázky malého rozsahu je/není vhodné vydat vnitřní předpis, který bude upravovat zadávání zakázek malého rozsahu
- Způsoby zadávání zakázek malého rozsahu (nejedná se o zákonné rozlišení):
 - Tzv. přímé zadání – oslovení jednoho dodavatele
 - Tzv. uzavřená výzva – oslovení uzavřeného okruhu potenciálních dodavatelů
 - Tzv. otevřená výzva – oznámení/uveřejnění záměru neomezenému okruhu potenciálních uchazečů
- Výběr způsobu – na základě kritérií – transparentnost, efektivnost, hospodárnost, účelnost, náročnost postupu, výše VZ, časové možnosti → nutnost dodržet zásady zadávání VZ

Přímé zadání

- Zejména ty nejnižší zakázky (nákup kancelářského vybavení, zajištění dopravy na schůzi, zakoupení občerstvení, drobné opravy budov, zakoupení kancelářského softwaru,...)
- Oslovení konkrétního dodavatele – dostatečná znalost relevantního trhu – pokud ji zadavatel nemá – nutnost průzkumu (např. porovnávání nabídek na internetu, recenze, doporučení, zkušenosti,...)
- Ve vnitřním předpisu může být i stanoveny i další podmínky – např. nutnost vybírat z více dodavatelů v případě vyšší hodnoty

Uzavřená výzva

- Výběrové řízení – oslovení většího počtu potenciálních dodavatelů za účelem podávání nabídek (uzavřený počet)
- Výběr – na základě zkušeností, referencí, průzkumu trhu, ... - způsobem, který si určí zadavatel (např. otevírání obálek, posouzení nabídek a kvalifikace) – **nutnost dodržet dané zásady zadávání VZ**
- Nutnost odůvodnit volbu – pokud není zjevné, proč byl vybrán daný dodavatel
- Vhodné je předem stanovit kritéria, na základě kterých bude výběr proveden a tato kritéria sdělit poptávaným účastníkům
- Výběrové řízení může být bez dalšího zrušeno, ale je vhodné to uvést už do ZD

Otevřená výzva

- Nejvíce formalizované
- Výběrové řízení – oslovení neomezeného okruhu potenciálních dodavatelů – např. uveřejněním výzvy vhodným způsobem (internetové stránky, vývěska, úřední deska obce, profil zadavatele,...)
- Předem stanovená pravidla pro hodnocení nabídek, lhůta pro podání nabídek, vyhrazení si možnosti měnit podmínky, vyhrazení si možnosti zrušit výběrové řízení, způsob oznámení uchazečům,...
- Způsob podávání nabídek a jejich otevírání – na rozhodnutí zadavatele – opět třeba brát v potaz kritéria pro hodnocení, který ze způsobů zvolit a základní zásady zadávání VZ

Vnitřní předpis

- Vhodné je přijmout vnitřní předpis, kde budou stanoveny různé podmínky pro zadávání VZ např.:
 - Způsoby pro zadávání VZ malého rozsahu pro různé hodnoty těchto VZ (např. do 50.000,- Kč zcela neformální, do 200.000,- Kč nutnost vybírat po průzkumu trhu, nad 200.000,- Kč pravidla pro výběrové řízení – uzavřené, otevřené)
 - Konkrétní pravidla pro různé způsoby zadávání – např. minimální počet oslovených, pravidla pro otevírání obálek, minimální lhůta pro podávání nabídek, nutnost ustanovení komise,...
 - Osoby, které jsou oprávněny rozhodnout o zadání VZ, popř. toto zadání schválit
- Z důvodu naplňování základních zásad a požadavků na hospodárnost, účelnost a efektivnost

Oznámení výběrového řízení – výzva

- Měla by obsahovat:
 - Identifikaci zadavatele, název VZ
 - Vymezení předmětu VZ (dostatečně určité – místo, termín, doba,...)
 - Smluvní podmínky (popř. návrh smlouvy)
 - Hodnotící kritéria, požadavky na kvalifikaci
 - Termín a formu podání nabídek
 - Další požadavky
 - Možnost – i pravidla výběrového řízení, možnost zrušit výběrové řízení, možnost vyjednávat s dodavateli o podmínkách plnění, způsob otevírání obálek,...

Profil zadavatele

- Upraven v § 214 ZZVZ
- Elektronický nástroj – sloužící ke zpřístupnění zveřejňovaných informací zadavatele + zveřejnění VZ
- Internetová adresa profilu zadavatele musí být uveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek
- Zadavatel nesmí mít více profilů (s výjimkou elektronických nástrojů MMR – např. NEN)
- Struktura informací, které je nutné zpřístupnit na profilu zadavatele je uvedena ve vyhlášce ministerstva pro místní rozvoj o uveřejňování formulářů a náležitostech profilů – příloha č. 8 této vyhlášky
 - Např. identifikátor profilu zadavatele, název zadavatele, IČO, identifikátor VZ, název VZ, specifikace zadávacího řízení ad.

Uveřejňované informace pro zakázky malého rozsahu

- U zakázek malého rozsahu se zveřejňuje pouze:
 - Smlouva uzavřená na veřejnou zakázku (včetně změn a dodatků)
 - Do 15 dnů od uveřejnění
 - Skutečné, uzavřené znění
 - Např. jako scan ve formátu PDF nebo doc – pokud obsahuje přílohy, lze zkomprimovat (zip – bez hesla)
 - Výjimka – neuveřejňují se smlouvy na VZ, jejíž cena nepřesáhne 500.000,- Kč (bez DPH)
 - Výše skutečné uhrazené ceny za splnění VZ
 - Do 3 měsíců od splnění smlouvy (u smlouvy jejíž doba plnění přesahuje 1 rok se uveřejňuje cena za plnění smlouvy v předchozím roce - nejpozději do 31. března roku následujícího)
 - Pouze u smluv, které musejí být uveřejněny
- Ve formě umožňující neomezený a přímý dálkový přístup k profilu zadavatele – bez požadavků na registraci, identifikaci

Elektronizace veřejných zakázek

- § 211 odst. 3 ZZVZ stanovuje, že písemná komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem musí probíhat elektronicky
 - Od 18. 10. 2018 pro všechny zadavatele
 - Výjimky:
 - zvláštní povaha VZ – vyžaduje zvláštní nástroje, zařízení, formáty
 - Komunikace vyžaduje zvláštní kancelářské vybavení
 - Zadávací podmínky vyžadují předložení vzorků nebo modelů
 - Ochrana informací citlivé povahy, narušení zabezpečení elektronické komunikace
- Při komunikaci nesmí být narušena důvěrnost nabídek a žádostí o účast v nich obsažených – nesmí být umožněn přístup k obsahu před uplynutím lhůty stanovené pro jejich podání – nutnost šifrování, kódování
- Tato povinnost se dle názoru MMR nevztahuje na zakázky malého rozsahu

Zadávání koncesí – koncesní řízení

- Koncese na stavební práce a služby – jedná se o VZ
 - V případě, že:
 - protiplnění spočívá v braní užitků z provozování stavby (která je výsledkem stavebních prací)/poskytování služby (možnost i spojení s platbou)
 - Na dodavatele přenáší provozní riziko spojené s provozem stavby/poskytováním služby
- Zvláštní způsob pro vypočítání hodnoty koncese
- Pokud není využito zadávacího řízení pro zakázky nadlimitní je nutné zadat ve zvláštním zadávacím řízení, tzv. koncesním řízení
- Výjimky
 - zvláštní výjimky pro oblast koncesí (zejména upravené legislativou EU)
 - Koncese malého rozsahu (do 2.000.000,- Kč) – není nutné zadávací řízení

Dozor nad zadáváním veřejných zakázek

Dozor nad zadáváním veřejných zakázek

- Dozor vykonává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS)
 - Rozhoduje o postupu zadavatele, ukládá nápravná opatření, kontroluje úkony zadavatele
- Řízení o přezkumu úkonů zadavatele se zahajuje na návrh i z moci úřední
- Návrh lze podat proti všem úkonům, které nejsou v souladu se zákonem, pokud hrozí újma na právech navrhovatelům (zejména: zadávací podmínky, vyloučení účastníka, volba druhu,...)
- ÚOHS projednává přestupky a ukládá pokuty
- Svá rozhodnutí ÚOHS uveřejňuje na internetových stránkách

Dozor nad zakázkami malého rozsahu

- VZ malého rozsahu není povinen zadavatel zadat v zadávacím řízení – není dána pravomoc ÚOHS (pokud se zadavatel dobrovolně nepodřídí)
- ÚOHS může přezkoumávat povinnost zveřejňování smluv s hodnotou vyšší než 500.000,- Kč
- Kontrolní působnost podle zákona o rozpočtových pravidlech
 - vnitřní kontrolní systém – příslušní vedoucí zaměstnanci jsou povinni před vznikem závazku povinni prověřit **nezbytnost připravované operace, její správnost, dodržení kritérií hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti a postup stanoveným pro zadávání VZ (dodržování zásad)**

Dozor nad zakázkami malého rozsahu

- Kontrola podle zákona o přezkoumávání hospodaření ÚSC
 - veřejné zakázky malého rozsahu jsou předmětem přezkoumání krajským úřadem či auditorem
 - v rámci přezkoumávání hospodaření obce za předchozí rok – následně
- Kontrola Ministerstvem financí
 - Pouze kontrola zákonnosti – zda jsou rozhodnutí orgánů v rámci jejich kompetencí
- Kontrola závislá na rozhodnutí obce
 - např. pomocí finančních výborů zřízených zastupitelstvem
 - informování zastupitelstva obce o zjištěných nedostatcích → zpětná vazba
 - Nemohou do zadávání nijak zasahovat

Přestupky

Přestupky zadavatele

- Projednává ÚOHS
- Přestupky zadavatele
 - Nedodržení pravidel pro zadání VZ, čímž dojde k ovlivnění (nebo může dojít) výběru dodavatele nebo výběru návrhu v soutěži o návrh + zadá VZ
 - Stanovení zadávacích podmínek v rozporu se zákonem + zadá VZ
 - Nepořízení/neuchování stanovené dokumentace
 - Postupuje v rozporu se zákonem při vyřizování námitek
- Sankce
 - lze uložit pokutu až do výše 10 % z předpokládané ceny VZ nebo (pokud nelze cenu zjistit) do 20.000.000,- Kč
 - Za nesprávný postup při vyřizování námitek lze uložit pokutu od výše 20.000.000,- Kč

Přestupky při uveřejňování

- Projednává ÚOHS
- Přestupky při uveřejňování
 - Neodeslání k uveřejnění oznámení o zadání VZ, oznámení o zrušení zadávacího řízení, oznámení o změně smlouvy
 - Neuveřejnění písemné zprávy zadavatele
 - Neuveřejnění smlouvy na profilu zadavatele, pokud je povinen tak učinit
- Sankce
 - Lze uložit pokutu do výše 200.000,- Kč
 - Při neuveřejnění smlouvy na profilu zadavatele až do výše 1.000.000,- Kč

DĚKUJI ZA POZORNOST

Advokátní kancelář JUDr. Jakuba Blažka

- www.blazekpartners.cz
- blazek@blazekpartners.cz
- + 420 721 886 021
- Na Březince 1232/16, Praha 5, 150 00